

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **K. T.**
zastoupena advokátkou Mgr. Eliškou Losertovou
sídlem Bělehradská 572/63, Praha

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2019, č. j. 39772/19/5200-10422-711473

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Finanční úřad pro Kraj Vysočina (dále jen „správce daně“) zahájil dne 11. 11. 2015 u žalobkyně daňovou kontrolu daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku

2014. V návaznosti na daňovou kontrolu správce daně vydal platební výměr ze dne 24. 9. 2018, č. j. 1540941/18/2914-50524-711902, kterým žalobkyni doměřil daň za zdaňovací období roku 2014 ve výši 922 340 Kč.

2. Odvolání žalobkyně žalovaný napadeným rozhodnutím změnil tak, že vyměřenou daň snížil na 871 802 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že dne 15. 8. 2015 přerušila podnikatelskou činnost, konkrétně přerušila živnost Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení do 15. 8. 2019, jak správně uvedl správce daně. Z důvodu přerušení živnosti na žalobkyni dopadá povinnost uvedená v § 23 odst. 8 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, tj. povinnost upravit základ daně za rok 2014 o hodnotu pohledávek, které žalobkyně uvedla ve své evidenci ke dni 31. 12. 2014 a které by byly jinak zdanitelným příjmem.
4. Namítla, že správce daně nepřezkoumal, zda se nejedná o pohledávky, v jejichž případě je vyloučena úprava základu daně z důvodu, že s ohledem na situaci dlužníka je jejich uhrazení velmi málo pravděpodobné. Správce daně nezkoumal, zda se nejedná o pohledávky ve smyslu § 24 odst. 2 písm. y) zákona o daních z příjmů. Konkrétně šlo o pohledávky zaniklých obchodních korporací NG servis s.r.o. a H SOLAR s.r.o. a dlužníka L. S., osoby samostatně výdělečně činné, vůči kterému je vedeno 9 exekucí.
5. Navrhla proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně námitku nesprávného zahrnutí pohledávky do základu daně vznesla poprvé až v nyní projednávané žalobě. Je to však žalobkyně, kdo musí prokázat splnění podmínek pro vyloučení pohledávek podle § 24 odst. 4 písm. y) zákona o daních z příjmů, což v rámci daňového řízení neučinila. Tímto žalobkyně neunesla své břemeno tvrzení, ačkoliv s náhledem správce daně na uvedené pohledávky byla seznámena. Mohla se proto k této skutečnosti vyjádřit, což však neučinila.
7. Nad rámec výše uvedeného žalovaný k pohledávkách za obchodní korporace NG servis s.r.o. a H SOLAR s.r.o. uvedl, že tyto korporace zanikly v roce 2019, resp. 2016 a platební výměr i napadené rozhodnutí se týkají zdaňovacího období roku 2014. Rovněž pohledávky za panem S. nelze považovat za pohledávky definované v § 24 odst. 4 písm. y) zákona o daních z příjmů.
8. Navrhl proto, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně

9. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného uvedla, že námitku aplikace § 24 odst. 4 písm. y) zákona o daních z příjmů uplatnila ihned, jakmile se o ní dozvěděla. Správní orgány jsou povinny postupovat podle § 5 odst. 1 a § 92 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu a zjistit skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti.

V. Posouzení věci soudem

10. Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů. Ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (*ex offio*), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
11. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“).
12. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
13. Žalobkyně namítla, že správní orgány postupovaly nesprávně, pokud se nezabývaly dobytostí pohledávek žalobkyně, tj. tím, zda na některé pohledávky žalobkyně nedopadá § 24 odst. 2 písm. y) zákona o daních z příjmů.
14. Podle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů platí, že výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy.
15. Z ustanovení § 24 odst. 2 písm. y) zákona o daních z příjmů vyplývá, že pro poplatníky, kteří vedou účetnictví, jmenovitá hodnota pohledávky daňově uznatelným nákladem, pokud lze k této pohledávce uplatňovat opravné položky podle písm. i) za dlužníkem, který splní podmínky stanovené v jakémkoliv z bodů 1. až 6 daného ustanovení. Mezi podmínky aplikace předmětného ustanovení patří skutečnost, že se jedná o dlužníka, který byl právníkou osobou a zanikl bez právního nástupce a věřitel nebyl s původním dlužníkem spojenou osobou (bod. 4), anebo jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je postižen exekucí, a to na základě výsledků provedení této exekuce.
16. Jak však správně poznamenal žalovaný ve vyjádření k žalobě, je to daňový subjekt, kterého tíží břemeno tvrzení a břemeno důkazní, pokud chce uplatnit odpis pohledávek podle § 24 odst. 2 písm. y) zákona o daních z příjmů. Je tomu tak proto, že daňové řízení je postaveno na zásadě, že daňový subjekt má povinnost daň přiznat (břemeno tvrzení) a povinnost toto své tvrzení prokázat (břemeno důkazní).
17. Podle § 92 odst. 3 daňového řádu daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v daňovém tvrzení či jiných podáních nebo k jejichž prokázání byl správcem daně v průběhu daňového řízení oprávněně vyzván. Je tedy odpovědný za to, že jím předložené důkazy budou prokazovat jeho tvrzení. Svá tvrzení prokazuje daňový subjekt zejména svým účetnictvím a jinými povinnými evidencemi a záznamy (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 1 Afs 174/2019 – 34, ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 Afs 21/2013 – 66, ze dne 26. 9. 2012, č. j. 8 Afs 14/2012 – 65, nebo ze dne 30. 1. 2008, č. j. 2 Afs 24/2007 – 119, č. 1572/2008 Sb. NSS).
18. Ze správního spisu vyplývá, že správce daně výzvou k odstranění pochybností ze dne 27. 7. 2015, č. j. 1288659/15/2914-50524-711902, vyzval žalobkyni k uvedení výše pohledávek ke konci zdaňovacího období roku 2014 z důvodu přerušení samostatné podnikatelské činnosti a z důvodu, že žalobkyně v přiznání k dani z příjmů fyzických osob uvedla pohledávky ve výši 0 Kč.
19. Žalobkyně v odpovědi na výzvu správce daně ze dne 20. 8. 2015 doložila sestavu evidence závazků a pohledávek ke dni 31. 12. 2014. Mezi uvedenými pohledávkami jsou i pohledávky od obchodních korporací NG servis s.r.o., H SOLAR s.r.o. a L. S. (č. l. 11

správního spisu). Je zřejmé, že sama předmětné pohledávky zahrnula mezi ostatní pohledávky, aniž by tvrdila jejich nedobytnost a nárokovala si jejich odpis ve smyslu § 24 odst. 2 písm. y) zákona o daních z příjmů.

20. Správce daně po provedené daňové kontrole dospěl k závěru, že žalobkyně neupravila rozdíl mezi příjmy a výdaji o hodnotu pohledávek ke dni 31. 12. 2014 (ve výši 3 719 171 Kč) a v rozsahu, v jakém žalobkyně výši pohledávek deklarovala, upravil (zvýšil) rozdíl mezi příjmy a výdaji podle § 23 odst. 8 písm. b) zákona o daních z příjmů (viz zpráva o daňové kontrole ze dne 11. 9. 2018, č. l. 104 správního spisu). Tuto skutečnost rovněž promítl do dodatečného platebního výměru za zdaňovací období roku 2014.
21. Jak vyplývá z výše uvedeného, v daňovém řízení byla subjektem, kterého tížilo důkazní břemeno ohledně skutečností, které deklarovala v daňovém přiznání za zdaňovací období roku 2014, žalobkyně. Pokud chtěla některé z deklarovaných pohledávek odepsat podle § 24 odst. 2 písm. y) zákona o daních z příjmů, měla tak učinit již v daňovém přiznání, případně mohla naplnění podmínek pro odpis pohledávek tvrdit v průběhu daňové kontroly, respektive v odvolacím řízení. To však po celou dobu daňového řízení neučinila, nemůže proto nyní až v podané žalobě namítat, že to byl naopak správce daně, který měl sám aktivně z úřední povinnosti zkoumat, zda některé pohledávky žalobkyně nemohou být odepsány podle § 24 odst. 2 písm. y) zákona. Takový výklad by popíral rozložení důkazního břemena v daňovém řízení vyplývajícího z § 92 daňového řádu. Správce daně nebyl povinen zjišťovat, zda některé žalobkyní uplatněné pohledávky bylo možné odznačit za „nedobytné“ a jako takové je nezahnout do základu daně.
22. Závěrem soud upozorňuje, že podle § 75 odst. 1 s. ř. s. přezkoumává rozhodnutí žalovaného na základě skutkového stavu ke dni jeho vydání. Pokud v daňovém řízení otázka možné nedobytnosti pohledávek ze strany žalobkyně vznesena nebyla a žalovaný se jí oprávněně nezabýval, nelze tyto skutečnosti nově namítat až v řízení před správními soudy.
23. Námitka žalobkyně proto není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

24. Soud tak na základě výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské

právnícké vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. října 2021

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu